

Územní plánování a urbanismus

Cvičení č. 1

Kontakt, docházka a termíny odevzdání

- Kristina Kleinwächterová
 - kristina.kleinwachter@gmail.com
- 10 hodin do 16.5.
 - absence 2x je OK
- Deadline – 5 dní
 - zadání v pondělí -> odevzdání do soboty do 24 h
 - odevzdáárny

Zakládaná města

- Období 13. – 15. století
- Iniciativa panovníků – německá vnější kolonizace
- Komplexní hospodářský, politický a právní proces
- Kláštery – aktivní činitelé, budování sítě enkláv
- **Lokátor** – hlavní organizátor s pravomocemi plánovacími a stavebními
- Půdorys – přímé linie, pravý úhel, ústředně položené tržiště s kolmo vybíhajícími ulicemi
- Práva
 - Právo hradební (vliv na vnitřní fyzickou strukturu)
 - Právo mílové (hierarchie v sídelní struktuře)
 - Další práva – várečné, hrdelní, trhové, hlubčické

Zakládaná města

- Městská X vesnická sídla
 - Hospodářská charakteristika – trhový obchod
 - Účel – obrana, dopravní uzel, obytná fce
 - Vliv fyzickogeografických faktorů
 - Zemědělské faktory a fce
- X vývojová sídla (krystalizační) – 2 jádra

Typy zakládaných měst

Přechodný typ (rozhraní mezi vývojovým typem radiálním a pravoúhlým typem založeným) - **Uničov**

Hrazená města s pravoúhlým (orthogonálním)
půdorysem s ústředním čtvercovým (obdelníkovým)
tržištěm s ulicemi vybíhajícími z něj v pravém úhlu

Litovel

Menší, většinou nehrazená města tvořená
čtvercovým tržištěm (orthogonální půdorys) a
ulicemi z něho vybíhající - **Rožnov p. Radhoštěm**

Hrazená města pravoúhlého půdorysu s ulicovým tržištěm - **Bzenec**

Města s porušeným pravoúhlým půdorysem , ovlivněným terénem nebo průběhem komunikací - **Loštice**

Hrazená města s tržištěm jiného tvaru čtyřúhelníkového) – Jaroměřice nad Rokytnou

Města ostrovní – Veselí nad Moravou

Města s dominantní ulicí (žebrového, žebříkovitého, duálního podtypu) - **Drahotuše**

Zadání cvičení 1.

- Na základě podkladů (např. Láznička práce Moravská města z roku 1948) si vyberte dvě moravská zakládaná města a velice stručně popište jejich morfostrukturu, typ, popř. historické podmínky založení.
- Aktuální strukturu městského plánu (kompozice) se pokuste doložit současným leteckým snímkem.
- Stručně zhodnoťte nejvýraznější změny, které modifikovaly středověkou formu města.

Města na výběr

1	Blansko,	35	Napajedla, Kubíček
2	Boskovice, Dokoupil	36	Nový Jičín, Kubíček
3	Brušperk	37	Ostrava,
4	Břeclav Řehuřková	38	Potštát
5	Bučovice,	39	Příbor
6	Budišov nad Budišovkou	40	Rosice
7	Bystřice n. P.,	41	Rýmařov, Zavřelová
8	Bystřice p. H.,	42	Rýžoviště
9	Dolní Kounice,	43	Slavkov u B., Ambrož
10	Domašov nad Bystřicí	44	Slavonice, Křížová
11	Frenštát p. R., Mikula	45	Staré Město,
12	Fulnek,	46	Strážnice
13	Hodonín, Lopuch	47	Svitavy, Černá
14	Holešov,	48	Štramberk, Mikula
15	Hranice Lopuch	49	Šumperk,
16	Hulín, Macík	50	Telč, Křížová
17	Hustopeče, Zavřelová	51	Tišnov,
18	Ivanovice n. H.,	52	Třebíč, Dvořák
19	Jevíčko,	53	Třešť
20	Jihlava, Vrána	54	Uh. Brod Lichter
21	Kojetín, Fajkoš	55	Uh. Hradiště Lichter
22	Kroměříž, Macík	56	Uh. Ostroh,
23	Kyjov, Ambrož	57	Val. Klobouky Kura
24	Letovice, Černá	58	Val. Meziříčí,
25	Lipník n.B.,	59	Valtice, Řehuřková
26	Město Libavá,	60	Vel. Bíteš,
27	Místek,	61	Vel. Meziříčí, Vrána
28	Mohelnice,	62	Vizovice,
29	Mor. Beroun,	63	Vsetín, Kura
30	Mor. Budějovice, Dvořák	64	Vyškov,
31	Mor. Krumlov,	65	Zábřeh
32	Mor. Třebová, Dokoupil	66	Žďár Vank
33	N. Město n. M., Vank	67	Židlochovice
34	Náměšť n. O., Fajkoš		